

Praktijkcollege Zoetermeer

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Deze meldcode is gebaseerd op de basismeldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, januari 2010 en ontwikkeld in samenwerking met het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, Bureau Jeugdzorg Zuid-Holland en GGD Hollands Midden.

Praktijkcollege Zoetermeer: versie april 2022

Het bevoegd gezag van

Het Praktijkcollege Zoetermeer

Overwegende:

- dat *Praktijkcollege Zoetermeer* verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij het *Praktijkcollege Zoetermeer* op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen; Met behulp van Signalenlijst Kindermishandeling 12- 18 jaar bespreken mentoren met het Interne zorgteam vermoedens omtrent kindermishandeling. Hiertoe zal er aan deskundigheidsbevordering (zoals beschreven in het ondersteuningsplan)worden gedaan .
- dat het *Praktijkcollege Zoetermeer* ,een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen het *Praktijkcollege Zoetermeer* werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
dat het Praktijkcollege Zoetermeer in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
Te weten :
 - Eindverantwoordelijke locatiedirecteur, wordt geraadpleegd en in kennis gesteld van een melding.
 - Mentoren raadplegen zorgteamleden en dragen de casus over aan een zorgteamlid. Zorgteamleden ondersteunen mentoren in de verdere afhandeling van de casus.
 - Zorgteamleden overleggen binnen het Interne FlexZat/ ZAT zorgteam de casus onder verantwoordelijkheid van de Zorgcoördinator/ teamleider . Zorgteamleden voeren een eventuele melding uit en beschrijven de stappen in het leerlingvolgdossier van Presentis volgens *de route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.* (pag . 3)
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

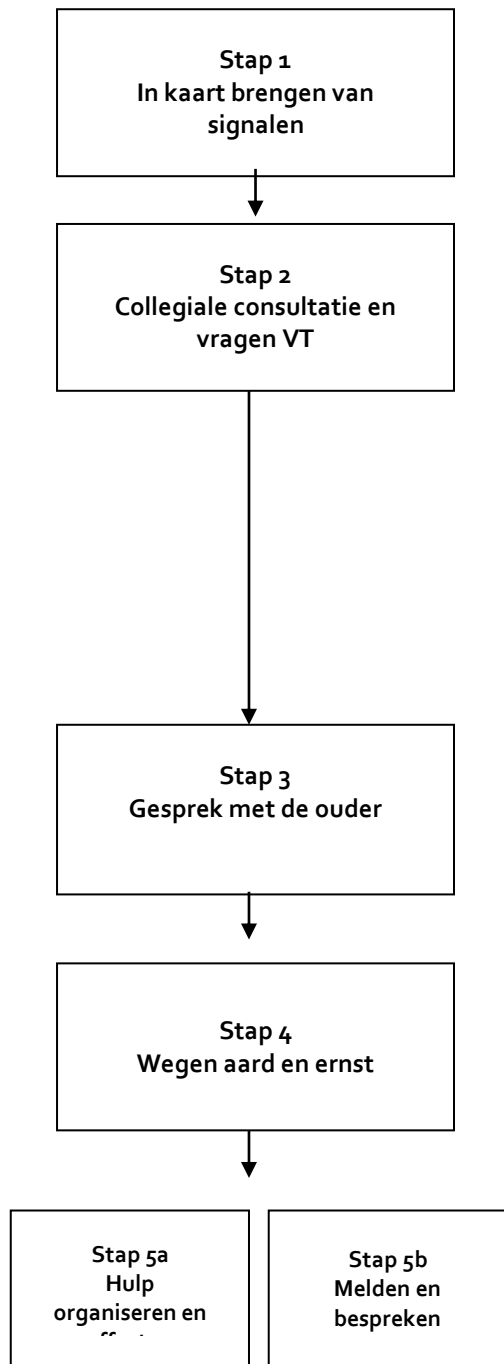
- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor het Praktijkcollege Zoetermeer werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de school zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder leerling in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende:

- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement van het [Praktijkcollege Zoetermeer](#)

Stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observatie (mentor / docenten / leerlingbegeleider)
- Onderzoek naar onderbouwing. Feiten en gebeurtenissen. Registratie magister .
- Gesprekken met ouders: delen van de zorg Leerlingbegeleiders en zorgcoördinator. Aanmelding FlexZat.
- Gesprekken met de leerling door de leerlingbegeleiders .

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Advies- en Meldpunt Kindermishandeling

- Consultatie interne en externe collega's: Bespreking Intern met teamleiders.
 - zorgteam FlexZAT Intern Zorg Overleg / schoolmaatschappelijk werk
 - zorgadviesteam (ZAT). Bilateraal overleg met jeugdarts, schoolverpleegkundige , ,zorgcoördinator of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar
- Consultatie van het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling(door LLN begeleider/ Zorg coördinator
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders door de leerlingbegeleider en zorgcoördinator.
- Overweging registratie in de Verwijsindex Risicjongeren.

Stap 3: Gesprek met de ouder

- Gesprekken met de ouder: delen van de zorg. Uitleg waarom de school van plan is een melding te gaan doen. In Gesprek gaan in geval van bezwaren en overleg over op welke wijze de school tegemoet kan komen aan de bezwaren.
- Gesprekken met de leerling

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

- Risicotaxatie : Weging risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld.

Afweging van de bezwaren tegen de noodzaak om de leerling te beschermen tegen de kindermishandeling .

Consultatie VT om hierover een oordeel te geven .

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

zorgen bespreken met de ouder en de leerling .

- hulp organiseren door ouder en leerling door te verwijzen naar de externe hulpverlening.
- Monitoren of ouder en leerling hulp krijgen
- Volgen van de leerling

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder en leerling.

- Bespreking melding met de ouder (als de leerling nog geen 16 jaar is). Bespreking met de leerling.
- Melding bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
- Als de veiligheid van de leerling en / of die van de betrokkene in de school, in het geding is wordt van contact met de ouder en / of leerling afgezien.

Handleiding

I. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroeg signalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als mentor of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. In de signalenlijst uit de handleiding vindt u een overzicht van de signalen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van het vroeg signaleringsinstrument van uw school of van de signaleringslijst Huiselijk geweld en kindermishandeling uit de bijbehorende handleiding. U kunt iemand van het Interne Zorgteam inschakelen voor ondersteuning en advies.

In deze fase observeert u de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) waardoor u de signalen in kaart kunt brengen.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die u opvallen, krijgt u een beeld waardoor u ook met informatie van de ouder de situatie in kaart kunt brengen.

Daarnaast observeert u de ouder en het kind tijdens overige contactmomenten. U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen legt u schriftelijk vast in Magister. De mentor vinkt in het autorisatie keuzemenu alleen het zorgteam en studietoelichting (is betrokken teamleider) aan.

Leg in het leerling dossier de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen.
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen u ziet, hoort of ruikt.
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten.
- Contacten over deze signalen.
- Stappen die worden gezet.
- Besluiten die worden genomen.
- Vervolgaantekeningen over het verloop.

Beschrijf uw signalen zo feitelijk mogelijk:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.

- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een medewerker die hierin geschoold is (bijvoorbeeld een orthopedagoog).

Betreffen de signalen huiselijk geweld of kindermishandeling gepleegd door een medewerker, meld de signalen dan bij de leidinggevende of de directie, conform de *Wet Preventie en bestrijding van seksueel geweld en seksuele intimidatie in het onderwijs, artikel 4 Verplichting tot overleg en aangifte inzake zedenmisdrijven (meld- en aangifteplicht)*. In dat geval is dit stappenplan niet van toepassing.

Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.

Bespreek de signalen met een lid van het Interne zorgteam. Lid van het Interne zorgteam zal indien nodig advies vragen aan Veilig Thuis

Consultatie is - mogelijk met de volgende collega's: Zorgteam lid,(de aandachtsfunctionaris). Eventueel wordt de leerling besproken in het ZAT.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken in het zorg-adviesteam / ZAT met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder vereist. Gebruik hiertoe het toestemmingsformulier ZAT. Indien u in het contact transparant en integer bent, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder gegeven.

Indien de ouder weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (*stap 4 route bij signalen van huiselijke geweld en Kindermishandeling*). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Door de ouder continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

Vanaf stap 2 (*Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling*) bespreekt de Zorg coördinator in het FlexZAT of het raadzaam is te registreren in de Verwijsindex.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd meldt U dit direct bij de teamleider.

Stap 3: Gesprek met de ouder

Bespreek de signalen met de ouder.

Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder schakel dan het zorgteam in.

Aandachtspunten Gesprek met de ouder door zorgteamlid.

1. Leg de ouder het doel uit van het gesprek.
2. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.
3. Nodig de ouder uit om een reactie hierop te geven.
4. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eer gerelateerd geweld neemt u met spoed contact op met VT.
5. Legt het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouders te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder daarvan? Hoe ervaart de ouder de opvoeding en zijn rol als ouder?

Breng de ouder na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continue uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt.

Indien een handelingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder. Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het handelingsplan.

Indien de ouder de zorgen herkent kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak heeft, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Het doen van een melding bij VT zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder, is alleen mogelijk als:

- **de veiligheid van de ouder, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of**
- **als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de school zal verlaten.**

Bij het vragen van advies aan VT geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de ouder het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. Weeg eveneens de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

De aard en de ernst van de signalen en het risico weegt men multidisciplinair af. Vervolgens stelt men een afgestemde aanpak vast, gericht op ondersteuning van de leerling, de ouders en de school. In het ZAT is de hiervoor benodigde, specialistische hulp aanwezig.

In het ZAT kan die goede multidisciplinaire beoordeling van ingebrachte casussen plaatsvinden. Zo nodig kan er extra onderzoek plaatsvinden, een diagnose stellen en kan men het voorwerk voor indicaties voor jeugdzorg en/of speciaal onderwijs doen. Ook VT kan bij deze stap adviseren en gebruik maken van risicotaxatie-instrumenten.

Stap 5: Beslissen: zelf hulp organiseren of melden

Stap 5a: Hulp organiseren en effecten volgen

Kan het Praktijkcollege Zoetermeer, op basis van stap 4 de leerling en zijn gezin redelijkerwijs *voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of op kindermishandeling beschermen:

- *organiseer* dan de noodzakelijke hulp;
- *volg* de effecten van deze hulp; en
- *doe* alsnog een *melding* als er signalen zijn dat het huiselijk geweld of de kindermishandeling niet stopt, of opnieuw begint.

Het FlexZAT of ZAT coördineert verdere actie, bespreekt de hulpvraag van school en ouders, beoordeelt de hulpvraag, stelt een aanpak vast, geeft handelingsadviezen en adviseert over verdere hulp, bespreekt met de ouder de uitkomst van de bespreking in het FlexZAT of ZAT evenals de verder te nemen stappen voor het gezin.

Het FlexZAT of ZAT stelt een handelings- of begeleidingsplan op en voert dit uit. Deel de uitkomst van deze bespreking met de ouders.

Stap 5b: Melden en bespreken met de ouder

Kunt u uw leerling *niet voldoende* tegen het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling beschermen, of *twijfelt* u er aan of u hiertegen voldoende bescherming kunt bieden:

- *meld uw vermoeden bij het Zorgteam; zie stap 2.*

Zorgteamlid en zorgteamcoördinator bespreken eventuele melding vooraf met de ouder.

1. Leg uit waarom u van plan bent een melding te gaan doen en wat het doel daarvan is.
2. Vraag de leerling en/of ouder uitdrukkelijk om een reactie.
3. In geval van bezwaren van de leerling en/of ouder, overleg op welke wijze u tegemoet kunt komen aan deze bezwaren en leg dit in het document vast.
4. Is dat niet mogelijk, weeg de bezwaren dan af tegen de noodzaak om uw leerling of zijn gezinslid te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling. Betrek in uw afweging de aard en de ernst van het geweld en de noodzaak om de leerling of zijn gezinslid door het doen van een melding daartegen te beschermen.
5. Doe een melding indien naar uw oordeel de bescherming van de leerling of zijn gezinslid de doorslag moet geven.

Van contacten met de leerling en/of ouder over de melding kunt u afzien:

- als de veiligheid van de leerling, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de leerling en/of de ouder daardoor het contact met u zal verbreken.

Indien na enige periode onvoldoende verbetering zichtbaar is, is het van belang opnieuw contact op te nemen met VT en eventueel opnieuw een melding te doen. VT adviseert, indien nodig, meerdere keren contact op te nemen indien u onvoldoende verbetering of verslechtering ziet.

II Verantwoordelijkheden van het [Praktijkcollege Zoetermeer](#) in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt het [Praktijkcollege Zoetermeer](#) er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- een aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling (mogelijk de intern begeleider) aanstellen;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan/ ondersteuningsprofiel .
- trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode is opgenomen in het zorgbeleid en sluit aan bij het veiligheidsbeleid van de organisatie.
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop [het Praktijkcollege Zoetermeer](#) zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- afspraken maken over de wijze waarop [het Praktijkcollege Zoetermeer](#) de verantwoordelijkheid opschaalt indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Zorgcoördinator ondersteund door zorgteamleden

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van een ieder (Wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- de sociale kaart in de meldcode invult;
- deelneemt aan het zorg-adviesteam;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met het VT (Advies- en Meldpunt Kindermishandeling) voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;
- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

mentor

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met een lid van het zorgteam over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met het zorgteamlid of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met zorgteam.

de directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

